

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 12 квітня 2006 р. N 202-р

Київ

ПРО СХВАЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ РОБОТИ З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДДЮ НА 2006 - 2010 РОКИ

1. Схвалити Концепцію Державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006 - 2010 роки, що додається.
Визначити МОН замовником Програми.
2. МОН розробити та подати у тримісячний строк Кабінетові Міністрів України проект Державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006 - 2010 роки.

Прем'єр-міністр України

Ю. ЄХАНУРОВ

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 12 квітня 2006 р. N 202-р

КОНЦЕПЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ РОБОТИ З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДДЮ НА 2006 - 2010 РОКИ

Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма

В Україні склалася критична ситуація з поповненням національної науки молодими кадрами. "Старіння" української науки уже сьогодні негативно позначається на інноваційно-технологічному розвитку держави.

Неефективно використовується інтелектуальний і творчий потенціал обдарованих учнів і студентів. Відсутні сприятливі умови для реалізації їх здібностей.

Інтеграція України в загальноєвропейський простір потребує розроблення нових напрямів роботи з обдарованими учнями і студентами (далі - обдарована молодь).

Аналіз причин виникнення проблем

Складна ситуація з пошуком і підтримкою обдарованої молоді викликана насамперед:

безсистемністю роботи з обдарованими учнями і студентами та відсутністю її належного правового, фінансового, організаційного, науково-методичного забезпечення;

потребою систематизувати форми соціального захисту обдарованої молоді з боку держави;

слабкою матеріально-технічною, науково-дослідницькою та експериментальною базою навчальних закладів для роботи з обдарованою молоддю;

відсутністю цільового асигнування щодо забезпечення роботи з обдарованою молоддю.

Обґрунтування необхідності розроблення Державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006 - 2010 роки

У 2005 році закінчився строк дії Програми роботи з обдарованою молоддю на 2001 - 2005 роки, затвердженої Указом Президента України від 8 лютого 2001 р. N 78. Однак завдання з упровадження в практику ефективних засобів і технологій виявлення, навчання, виховання і самовдосконалення обдарованої молоді, створення умов для її гармонійного розвитку не виконані в повному обсязі через недостатність теоретичної обґрунтованості проблеми обдарованості (зокрема в питаннях підготовки спеціалістів до роботи з обдарованою молоддю), відсутність належного методичного і наукового забезпечення навчально-виховного процесу.

Для подальшої реалізації державної політики у сфері створення сприятливих умов для виявлення обдарованої молоді та набуття нею навичок і знань у певних галузях діяльності, застосування її здібностей в Україні, а також залучення педагогічних і науково-педагогічних працівників до роботи з обдарованою молоддю необхідно розробити Державну програму роботи з обдарованою молоддю на 2006 - 2010 роки (далі - Програма).

Мета і основні завдання Програми

Мета Програми полягає у забезпеченні підтримки обдарованої молоді шляхом створення умов для її творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку.

Основними завданнями Програми є:

створення загальнонаціональної системи виявлення та відбору обдарованої молоді;

визначення стратегії щодо підтримки та напрямів роботи з обдарованою молоддю;

розроблення нових напрямів роботи з обдарованою молоддю шляхом створення науково-методологічного підґрунтя для розвитку ефективних систем виявлення, навчання і професійної орієнтації обдарованої молоді;

удосконалення нормативно-правової бази щодо організації та поліпшення науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю;

залучення обдарованої молоді до здобуття позашкільної освіти з метою задоволення потреби у професійному самовизначенні та творчій самореалізації, оновлення змісту, форм і методів роботи з обдарованою молоддю;

піднесення статусу обдарованої молоді та її наставників;

координація діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, навчальних закладів, громадських організацій у сфері розвитку та підтримки обдарованої молоді;

поглиблення міжнародного співробітництва у сфері нових педагогічних технологій навчання і виховання обдарованої молоді.

Порівняльний аналіз можливих варіантів розв'язання проблеми та обґрунтування оптимального варіанта

Реалізація державної політики щодо роботи з обдарованою молоддю може відбуватися за двома варіантами:

перший - збереження обсягів бюджетного фінансування, що дасть змогу розробити та удосконалити нормативно-правову базу з питань роботи з обдарованою молоддю, провести наукову психодіагностику рівня обдарованості, розробити та впровадити індивідуальні програми та інноваційні методики і технології навчання, виховання і розвитку обдарованої молоді;

другий - щорічна державна підтримка в межах 15 млн. гривень, що дасть змогу до 2010 року створити загальнонаціональну систему пошуку, розвитку, підтримки обдарованої молоді та сприятливі умови для реалізації її здібностей в Україні, поліпшити матеріально-технічну, науково-дослідницьку та експериментальну базу навчальних закладів для роботи з обдарованою молоддю.

Шляхи виконання Програми

Виконання Програми здійснюється за такими напрямками:

удосконалення нормативно-правової бази щодо підтримки обдарованої молоді;

видання сучасних підручників, посібників, розроблення технічних засобів навчання, навчальних програм спецкурсів, факультативів, спрямованих на розвиток здібностей обдарованої молоді;

формування системи виявлення обдарованої молоді;

розширення мережі навчальних закладів для апробації та запровадження сучасних методик виявлення, навчання та виховання обдарованої молоді;

забезпечення ефективної діяльності загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів з метою створення умов для розвитку особистості та вироблення в неї самобутніх професійних якостей;

залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності із створенням навчальних закладів, гуртків, зокрема філій Малої академії наук, що працюють з обдарованою молоддю;

проведення всеукраїнських олімпіад, конкурсів, конкурсів-захистів, турнірів і фестивалів та забезпечення участі обдарованої молоді у міжнародних інтелектуальних і творчих змаганнях;

сприяння наступності в системі роботи з обдарованою молоддю загальноосвітніх, позашкільних, у тому числі початкових спеціалізованих мистецьких, професійно-технічних і вищих навчальних закладів;

модернізація вищої та післядипломної педагогічної освіти відповідно до сучасних вимог, розширення системи підготовки (перепідготовки) педагогічних кадрів, що працюють з обдарованою молоддю;

пошук альтернативних шляхів ефективної реалізації творчих здобутків обдарованої молоді в усіх сферах життя;

формування основ системи виявлення, навчання і підтримки обдарованої молоді, її соціального захисту;

популяризація здобутків обдарованої молоді, поширення досвіду роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників;

використання міжнародного досвіду підтримки і роботи з обдарованою молоддю;

створення інтернет-сторінки для інформування громадськості про здійснення передбачених Програмою заходів.

Етапи виконання Програми

Програму планується виконати у два етапи. На першому етапі (2006 - 2007 роки) передбачається:

розроблення основних напрямів підтримки і роботи з обдарованою молоддю, узагальнення, поширення кращого досвіду педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників;

підготовка програм діяльності державних і громадських організацій з питань підтримки обдарованої молоді;

започаткування щорічного проведення науково-практичної конференції з проблем виявлення, розвитку і підтримки обдарованої молоді;

проведення Всеукраїнського конкурсу авторських програм педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, спрямованих на виявлення, розвиток і підтримку обдарованої молоді, включення до навчальних програм вищих педагогічних навчальних закладів обов'язкового курсу з питань методики та організації роботи з обдарованою молоддю;

створення умов для проведення всеукраїнських олімпіад, конкурсів, конкурсів-захистів, турнірів, фестивалів і забезпечення участі команд обдарованої молоді в міжнародних інтелектуальних і творчих змаганнях;

налагодження зв'язків з міжнародними організаціями та установами, робота яких спрямована на виявлення, навчання, розвиток і підтримку обдарованої молоді.

На другому етапі (2008 - 2010 роки) передбачається:

організація і проведення наукових конференцій, семінарів, засідань за круглим столом з проблем виявлення і підтримки обдарованої молоді;

висвітлення у засобах масової інформації досягнень обдарованої молоді в різних сферах діяльності, популяризація кращого досвіду

педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників і тренерів-викладачів, створення дитячих та молодіжних навчально-пізнавальних теле- та радіопрограм;

підготовка і видання науково-методичної, навчальної літератури з питань роботи з обдарованою молоддю.

Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть змогу:

створити загальнонаціональну систему виявлення, відбору та підтримки обдарованої молоді;

удосконалити нормативно-правову базу з питань навчання і виховання обдарованої молоді;

підвищити рівень науково-методичного та інформаційного забезпечення педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників і тренерів-викладачів, які проводять роботу з обдарованою молоддю;

підвищити рівень професійної компетентності у визначенні методів, форм, засобів, технологій навчання і виховання;

консолідувати зусилля центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, навчальних закладів, установ та організацій у роботі з обдарованою молоддю;

розширити інформаційно-аналітичний банк даних "Обдарованість".

Фінансове забезпечення виконання Програми

Фінансування Програми здійснюватиметься у межах бюджетних призначень, передбачених центральним органам виконавчої влади на відповідні роки, за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить близько 170 млн. гривень, у тому числі 60 млн. гривень з державного бюджету.

Надруковано: Урядовий кур'єр, 2006, N 95.

© Информационно-аналитический центр «ЛІГА», 1991 – 2008

© ООО «ЛІГА ЗАКОН», 2007 - 2008